

Leven lang ontwikkelen, een veranderkundig vraagstuk

27 september 2022

Ellen van Eden

LLO, waar komt dat 'ineens' vandaan?

**En waarom stoppen veel
volwassenen met leren?**

1789-1792	Staatsplan voor volksopvoeding volwassenen, inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en mogelijkheid op elke leeftijd onderwijs te volgen
1970- 1980	1974 van Kemenade: Leven lang leren 1975 Moedermavo
1990	Lerende Organisatie, Leercultuur
1995	Start ROC's
1996	Europese Commissie roept jaar van Leven lang leren uit.
1998	Kabinet presenteert actieplan Leven lang leren, Individuele Leerrekeningen
2008	Banken- en economische crisis, aandacht LLL neemt af
2020-2022	Stimuleringsregelingen, subsidies STAP, SLIM

Wat valt op:

- Aandacht voor opleiden is conjunctuur-gevoelig
- Initiatief en aanbod door private opleiders
- Vooral functiegericht
- Verantwoordelijkheid beleid bij overheid
- Veelal gericht op bestrijding werkloosheid en 'opvoedkundig'/vorming
- beroepsonderwijs uitvoerend en eind van de keten

Belemmeringen voor Leven lang ontwikkelen

Vasthouden aan zekerheden	Financiële middelen
Geen visie op de toekomst, korte termijn denken	Tijdsdruk, werk/privé-balans
Geen urgentiegevoel	Multi-problematiek
Negatieve perceptie op scholing	Gebrek aan zelfvertrouwen, laag zelfbeeld

Belangrijkste belemmering:

Men weet niet wat te leren of te ontwikkelen!

Dus houvast in structuren, systemen, tools, cursusaanbod, ipv systemische aanpak.

Perspectieven op LLO

Commercieel	Politiek	Onderwijskundig	Individu	Maatschappelijk	Extra gedoe
Krimp	Economische belangen	Flexibel en modulair onderwijs	Maatwerk	Versterking van de regio	Moet allemaal naast huidige werk
Aandacht volwassenen onderwijs	Stimulering flexibele arbeidsmarkt	3 ^e leerweg	Talentontwikkeling	Toekomst van werk iedereen doet mee, inclusie	
Subsidies	RMT's	Aanbod	Duurzame inzetbaarheid	SDG's	
	Exposure				

Perspectief Practoraat

Veranderkundig

Continue veranderingen in de samenleving en arbeidsmarkt -> wendbare organisaties -> wendbaar vakmanschap -> inclusie ->

Systemisch benaderen: transitie beroepsonderwijs

Onderwijskundig -> Opleidingskundig en Begeleidingsvaardig

Definitie LLO

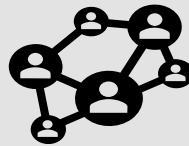
"Gedurende het hele leven (pro)actief ontplooiën van kwaliteiten op basis van motieven en mogelijkheden, voor een duurzame bijdrage aan de samenleving, eigen werkomgeving, gezondheid en geluk, voor nu en de toekomst".

(Kuijpers en Draaisma, 2020)

Werkwijze Practoraat

- Onderzoek met practoraatspartners

- Leernetwerken

- Panels

- Literatuurverkenning

Rollen:

- aanjager
- projectleider
- onderzoeker
- (bege)leider onderzoeksgroep

- facilitator
- organisator
- netwerker
- verbinder

Krapte op de arbeidsmarkt vraagt andere aanpak

- flexibele scholing en training: deelcertificaten, modulair onderwijs
- informeel leren bevorderen
- niet meer alleen kijken naar diploma's
- kijken naar de taken die gedaan moeten worden en de skills die daarvoor nodig zijn
- aanpassen van werk (taken) aan talenten en mogelijkheden van werkenden en werkzoekenden

MBO is de opleidingspartner die ontwikkelingen in de regio mogelijk maakt en bijdraagt aan loopbaanvaardige werkenden die vitaal en duurzaam inzetbaar zijn in de regio.

Onderzoekslijnen

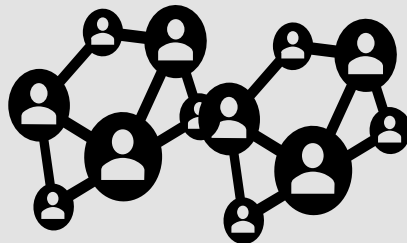
- 1. Leren in organisaties:** toekomstvisie, SPP, andere rollen en taken, opleiden en begeleiden/professionalisering
- 2. Leren op de werkplek,** zichtbaar maken en waarderen informeel leren
- 3. Skills-based** leren en werken; Skills-paspoort
Incl. **(Loopbaan-)Begeleiding** studenten, cursisten, alumni, werkenden, werkgevers en werkzoekenden

Nieuwe kansen en rollen voor het MBO

1. Opleiden in bedrijven is iets anders dan onderwijs aanbieden.

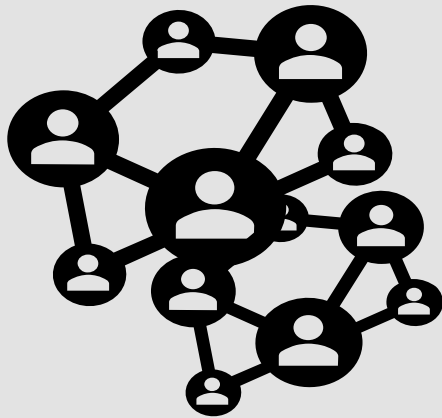
- Gezamenlijk verkennen organisatievraagstukken
- Ontwerpen leer- en/of begeleidingstrajecten
- Co-trainerschap en begeleiding
- Hybride leer- werkomgevingen

=> Professionalisering

2. Informeel leren

Welke factoren zijn van invloed?

**"Moeten jullie
niet eens aan
het werk?"**

**"We zitten hier
van elkaar
te leren. "**

Op weg naar een Ontwikkel-identiteit

3. Skillsgericht leren en werken

CompetentNL :

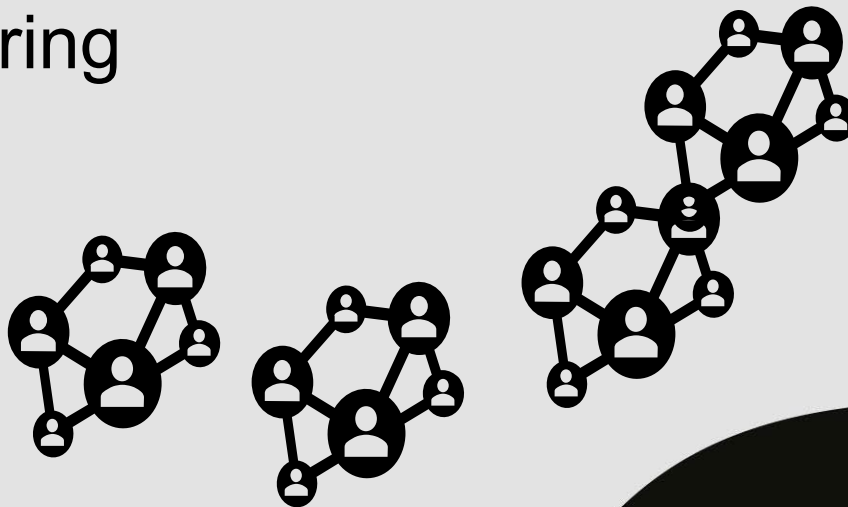
Skills zijn alle kennis, beroepsvaardigheden en gedragsvaardigheden die nodig zijn bij het uitoefenen van een beroep.

Maar bv ook:

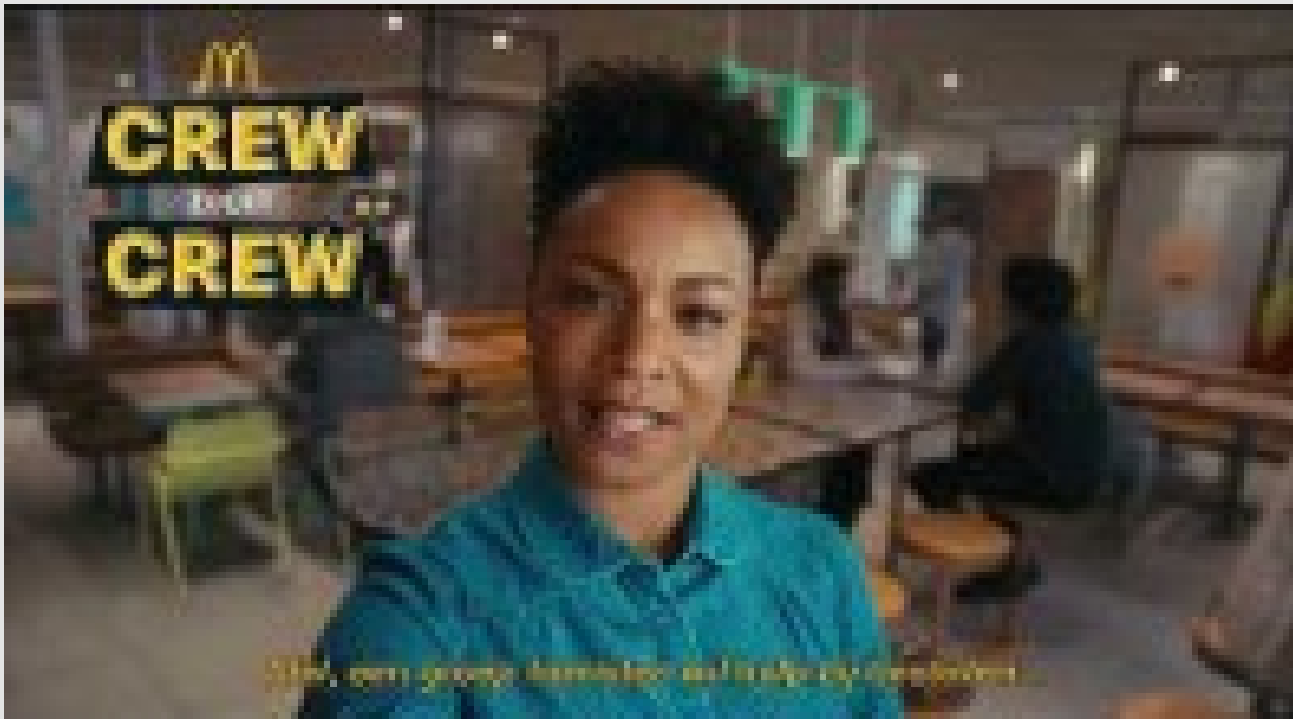
persoonlijke gewoonten, ervaringen, kijk op jezelf en het leven dat kleur geeft aan de relaties met anderen.

Ontwikkelingen

- Matching
- Tools
- Taal
- Onderwijs
- Loopbaanbegeleiding
- Validering

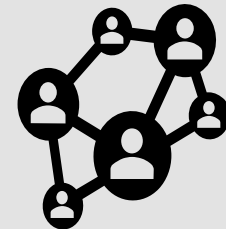

Voorbeeld

Toepassing MBO

- **Modulair opleiden** op basis van (gevraagde) skills
- **Skillspaspoort voor**
  - Studenten
  - Alumni
  - Werkenden
  - Werkzoekenden
  - Statushouders
- **Loopbaanbegeleiding/LOB**

"Eerlijk, Ondernemend, Opgenomen
vrijheid, respectvolle eerlijkheid,
zelfreflectie"

Over mij

"Ik ben nieuw in deze, unieke college. In alle rollen ben ik energiek ondernemend, een sterke, werkende bijdrager in opgevoerde omgeving en representatieve eerlijkheid. Ik heb graag contact, maar kan ook een stevige tegenstander zijn met mijn sterke mening. Ik heb een zelfverzekerd gevoel in mijn omgeving. Ik groei naar toekomst, maar ga ook terug naar de weg. Ik wil het beste prestatie, maar wil ook naar een nieuwe omgeving of baan."

Mijn werkervaring

Werk & dienstverband

project manager

2019 - heden

Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit

Projectmanager voor online platformontwikkeling en afrollen projecten, inclusief software implementatie. - IT online platform projecten.

Meer

project manager

2018 - 2019

Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit

Verantwoordelijk voor financiële controle projecten, projectmanaging voor het bijhouden van project en CRM. Inhoud en beheer van...

Meer

Mijn opleidingen

Small Business

Erasmus Universiteit 2018 - 2019

Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit
Erasmus Universiteit

Erasmus Universiteit, focus op zelfstandig ondernemerschap.

Mijn Talenten

Planmatig organiseren

★★★★★

Beleidsplan

★★★★★

Organiseren

★★★★★

Organiseren

★★★★★

Eigen werk organiseren

★★★★★

Organiseren

★★★★★

Organiseren

★★★★★

Beleidsplan

★★★★★

Mijn vakvaardigheden

Beleidsplan maken, beheersplan maken en uitvoeren

★★★★★

Erasmus Universiteit

★★★★★

Erasmus Universiteit

★★★★★

Erasmus Universiteit en Erasmus Universiteit (Erasmus Universiteit) en Erasmus Universiteit

★★★★★

Erasmus Universiteit (Erasmus Universiteit) en Erasmus Universiteit

★★★★★

Erasmus Universiteit en Erasmus Universiteit (Erasmus Universiteit)

★★★★★

Erasmus Universiteit

★★★★★

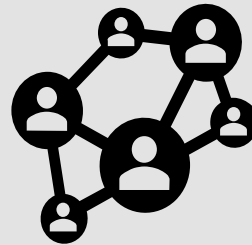
Mijn afbeeldingen

4. Skillsgerichte Loopbaanbegeleiding tijdens alle fasen in de levensloop

Ontdekken, Ontwikkelen, Valideren, Toepassen

- Onderzoek
- LNW

BEGELEIDING

Regie-rol beroepsonderwijs

- Toekomst analyse
- Onderzoek
- Innovatie
- Skillsmonitor

- SPP
- Skills-gap
- Duurzame inzetbaarheid
- Hybride werken en leren

Arbeids-markt

Bedrijven

Begeleiding

Opleiden & Ontwikkelen

- Loopbaan-begeleiding
- Opleidingsadvies
- Loopbaan- en ontwikkelpaden
- Skillspaspoort

- Hybride leer-werkomgeving
- Informeel leren
- Flexibel en modulair onderwijs

LLO een veranderkundig vraagstuk

Transitie van het hele onderwijs.

Voorwaarden: pro-activiteit, flexibiliteit, samenwerken, afstemmen, aansluiten.

En: leren door te doen; begeleiden van leren & ontwikkelen; samen leren in leernetwerken

Meer practoraten Leven lang ontwikkelen

[Zie ook: M.Mazereeuw@fcroc.nl](mailto:M.Mazereeuw@fcroc.nl)

Meer weten of mee-maken?

Ellen van Eden

em.vaneden@noorderpoort.nl

Kennispunt LLO/Marieke Slangen

m.slangen@mboraad.nl

Stichting Practoraten/Jorick Scheerens

jorick@practoraten.nl

27 september 2022